

**КӨКТЕМ
МЕЗГІЛІНЕ
АРНАЛҒАН
СЕРУЕН
КАРТОТЕКАСЫ**

Серуен № 1

Бақылау. Гүлдейтін агаштарды бақылау.

Маңсаты: Жеміс агаштарының гүлдейтінін көрсету арқылы оларға түйнектің қалай пайды болатынын түсіндіру. Агаштарды сындыпмай, күтіп-баптау қажеттігін білдіру.

Кімнілды ойындар: «Мысық пен тышқан»

Жеке журмыс. Балаларға шие және алма агаштарын гүліне қарай ажыратува жұмыстынан

Еңбек. Аваш түбін қопсыту, су құю.

*Көркем сез: Отыргызы агаши коктемде,
Жен болмақ, еңбек еткенің.
Келмесе шамаш еккенге,
Сындырма жүрттың еккенін.*

Серуен № 2

Бақылау. Құстарды бақылау.

Мақсаты. Сауықсан, торғай, қарғаның қимылыш-көзгальстарындағы өзгешеліктерді байқауга және айтуға үйрету.

Кимылды ойындар: «Құстар мен мысық», «Ақ, серек, көк серек»

Жеке жұмыс. 4-5 баланы көздең түсірге жасаптықтыру

Еңбек. Телімді жинастыру.

*Көркем сөз: Қайталап атымды,
Көктемде ән саламын.
Кез келген ұяға
Жұмыртқа саламын.*

Серуен № 3

Бақылау. Қараторзайды бақылау

*Мағсаты: Құстар туралы білімдерін
төлөу қызып, қарғамен салыстыру, үқастызын
көрсету. Қамқорлықта тәрбиелеуді жалғастыру.*

*Қимылды ойындар: «Арқан тартыс»,
Жеке жұмыс. Үш-төрт балава «Атаплан құстар
көрсет» дидактикалық ойынды үйрету.*

Еңбек. Құстарда жем шашу.

*Көркем сөз: Балалармен достасып,
Жазда бақты қорғайды.
Күзде кетер қоштасып,
Кім біледі... (торғайды)*

Серуен № 4

Бақылау. Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылату

Мақсаты: Жәндіктер туралы білімдерін толықтыру.

Күмырсқа, масаларды бақылату арқылы олардың шағатынын, еңбекжорлығын көруге үйрету

Қимылды ойындар: «Масаны ұстап ал»

Жеке жұмыс. Жәндіктер туралы жүмбактар

Еңбек. Жәндіктеге наң қиқымын беру.

Көркем сөз: Күмырсқа батыр,
Қимылданап жатыр.

Алды да ыргап,
Көтерді «бір қап»
Күмырсқа қыстан,
Шыгады жыргап.
Жалқауга күлпі
Күмырсқа улгі.

Серуен № 5

Бақылау. Ауа райын бақылау

*Маңсаты: Ауа райы туралы өз ойларын айтуда
үйрету, кешегі күнгі ауа райымен салыстырып
өзгешелігін айырып атауда жұмыстану.*

Қимылды ойындар: «Кеглиді көздеп құлат»

*Жеке жұмыс. 4-5 баламен жіңішке жаолмен тепе-
тендік сақтап, құламай жүгіру.*

Еңбек. Ойын алаңының қоқыстарын жинау.

*Өздеріне жүктелген жұмысты жауапкершілікпен
атқару.*

Көркем сөз. Жұмбақ.

*Жылт-жылт еткен,
Жырадан откен. (су)*

Серуен № 6

Бақылау. Ауа райын бақылау.

Мақсаты: Ауа райы туралы өз ойларын айтуда уйрету, кешегі күнгі ауа райымен салыстырып өзгешелігін айырып атаяуға жұмыстану.

Қимылды ойындар: «Мысық пен тышқан»

Жеке жұмыс. Аспан туралы жұмбақтар шешу.

Еңбек. Телімдегі қаваз- қоқыстарды жинау.

*Коркем сөз Орақ болып туады,
 Табақ болып тұрады (ай)*

*Жымыңдатып көздерін,
Тунде алыстан жанады.
Гаң атқанда өздері,
Жасырынып қалады (жұлдыздар)*

Серуен № 7

Бақылау. Құстарды бақылау.

Мақсаты: Құстардың аттарын атап үйрету.
Қарға мен саусықанның айырмашылығын
табуға жеттықтыру

Қымылды ойындар: «Біз көңілді балалар»

Жеке жұмыс. 2-3 баламен алғашқы үшінші
келетін құстар қаз, қарлығаш, бозторғай
туралы әңгімелесу.

Еңбек. Құстарға жем шашу, әкелерімен бірігіп
үй жасауды үсюну.

Көркем сез. **Жұмбақ жасыру.**
Екі айыр құйрығы,
Кияқ мұрт қанаты. (қарлығаш)

Серуен № 8

Бақылау. Көгершіндер мен торғайларды бақылау.

Мағсаты: құстардың атауларын айтуда, бір-бірінен ажыратуда үйрету. Оларға қамқор болуға тәрбиелеу.

Қимылды ойындар: «Мысық пен тышқан»

Жеке жұмыс. Алақанмен допты жерге ұрып жасаттықтыру.

Еңбек. Гүлзарларға гүлдерді отырғызу.

Көркем сөз. Көгершін

Кек көгершін, көгершін,

Көгеошін келер жем ушін.

Балалар жем себелік,

Жем жесін де семірсін.

Серуен № 9

Бақылау. Күннің көзін бақылау.

Мақсаты: балаларға күннің сәулесінің пайдасын түсіндіру, өсімдіктер мен жәндіктер, барлық тірі табиғат үшін маңыздылығын білгізу.

Қимылды ойындар: «Кояндар мен қасқыр», Жеке жұмыс. 2-3 балага жыл мезгілдерінің аттарын айтқызып үйрету.

Еңбек. Телімдегі ағаш қалдықтарын жинау.

*Көркем сөз: Ақ сандығым ашылды,
Ішінен жібек шашылды.
(күннің көзі)*

Серуен № 10

Бақылау. Күнді бақылату.

Мәссағаты: Күннің сәулө шашуын, жер бетін жылдытуын бақылату. Күннің көзі мен көлеңкедегі жердің қызынын салыстыру.

Қымылды ойындар: «Күн мен жаңбыр», «Кім тұртты?».

Жеке жұмыс. Күн шыққанда екі-үш балаза жасаптату.

*Май берейін, құрт берейін,
Күннің көзі шық, шық,
Алақай, алақай,
Күн шықты, күн шықты,
Жер устіне нұр шықты*

Еңбек. Еріген суга жол ашу.

*Көркем сез. Аринау влең оқу !
Алақай, алақай !
Күн шықты, күн шықты,
Жер устіне нұр шықты*

Серуен № 11

Бақылау. Құстарды бақылау.

*Мақсаты: құстардың аттарын атап үйрету.
Торғай мен сауысқанның айырмашылығын табуга
және олар туралы айта білуге жаттықтыру.*

*Қымылды ойындар: «Күйспақ», «Мысық, пен
құстар».*

*Жеке жұмыс. Үш-төрт балага тақпақ жаттату.
Торғай ағаш қоргайды.
Шыр-шыр еткен торғайды,
Таспен атып торғайды,
Қорғамасаң болмайды.*

Еңбек. Құстарға жем беру.

*Көркем сөз. Торғай, торғай, тоқылдақ,
Жерден тары шоқып ап.
Бөтегесі томпайып,
Шыық-шиық, десіп отырады*

Серуен № 12

Бақылау. Аула сыйыруышы еңбегін бақылау.

Мақсаты: Аула сыйыруышының құралдарымен таныстыру, олардың неге ? қалай ? қолданылатынын білдіру. Үлкендер еңбегін құрметтеуге және олардан өнеге алып еңбекшор болува тәрбиелу.

Қимылды ойындар: «Ақ серек, көк серек», «Кім шапшаң?»

Жеке жұмыс. Еңбек туралы мақал жасаттау.

Еңбегі аздың - өнбегі аз.

Еңбектің наны тәтті,

Жалқаудың жсаны тәтті.

Еңбек Аула сыйыруышыға көмектесу.

Көркем сөз. Қанатты сөздер.

Еңбегі аздың - өнбегі аз.

Еңбектің наны тәтті,

Жалқаудың жсаны тәтті.

Серуен № 13

Бақылау. Ая- райын бақылау.

Мақсаты: Бүгін күн қалай? Жылы ма, салқын ба бақылату. Оны қайдан және қалай аңгарып тұрсыңдар? Сұрақтарға нақты және толық жауап беруге үйрету.

Қимылды ойындар: «Ұшты-ұшты»

Жеке жұмыс. 1-2 баланы санауга, санды тапи білуге үйрету.

Еңбек. Телімдегі құмды көтеріп жинау.

Көркем сөз. Арнау өлең оқу

Алақай, алақай!

*Күн шықты, күн шықты,
Жер устіне нұр шықты.*

Серуен № 14

Бақылау. Ауладағы сиреньдерді бақылау, агаштарының және бүршіктерінің өсіп келе жатырғанын, басқа агаштармен салыстыру. Оның жұпар исін искеу.

Қимылды ойындар: «Бір шоқ гүл жина», Жеке жұмыс. Үш, төрт баламен агаштарды күтіп, баптау керек оны сындырмай басқа заттардан қорғауга үйрету. Оның көлеңке және табигатқа сән беретінін айтту.

Еңбек: Қыстап телімді тазалау.
Көркем сез. **Қырға кілем жайдым.**
(қызылдақ)

Серуен № 15

Бақылау. Аспанды бақылау.

Маңсаты: Аспандагы бүлттардың пішіндерін бақылату арқылы қыялын, зейнін дамыту. Олардың неге үқсайтынын сұрау арқылы білімдерін толықтыру

Қимылды ойындар: «Мысық, пен тышқан»,

Жеке жұмыс. Жұмбақ жеттатту.

*Ақ сандығым ашылды,
Ішінен жібек шашылды. (күн)*

*Төбемізде тұрады,
Көгілдір бол әрдайым. (аспан)*

Еңбек. Жапырақтарды жинау.

Көркем сөз: Бүлтқа

- Ақсың, сұрсың, қарасың,
Кайда қалқып барасың ?
- Жерге нөсер төгемін,
Өссін гүлдер, көп егін !
- Гүл-гүл жайнап өсер көк ,
Нөсерлетсең, нөсерлем.

Серуен № 16

Бағылау. Транспортты бағылау

Мақсаты: көлік түрлері туралы білімдерін толықтыруды жалғастыру. Оларды тануга, айырып атауга үйрету. Соның ішінде автобусты бағылату және олардың әртүрлі болатынын көрсету. Жал жүргүр ережелерін де қайталаату.

Қымылды ойындар: «Өз орныңды тап»

Жеке жұмыс. Ежі-уш балага автобустағы мәдениеттіліктерін үйрету.

Еңбек. Алаңды жинау. Тазалықта дәгдышландыру.

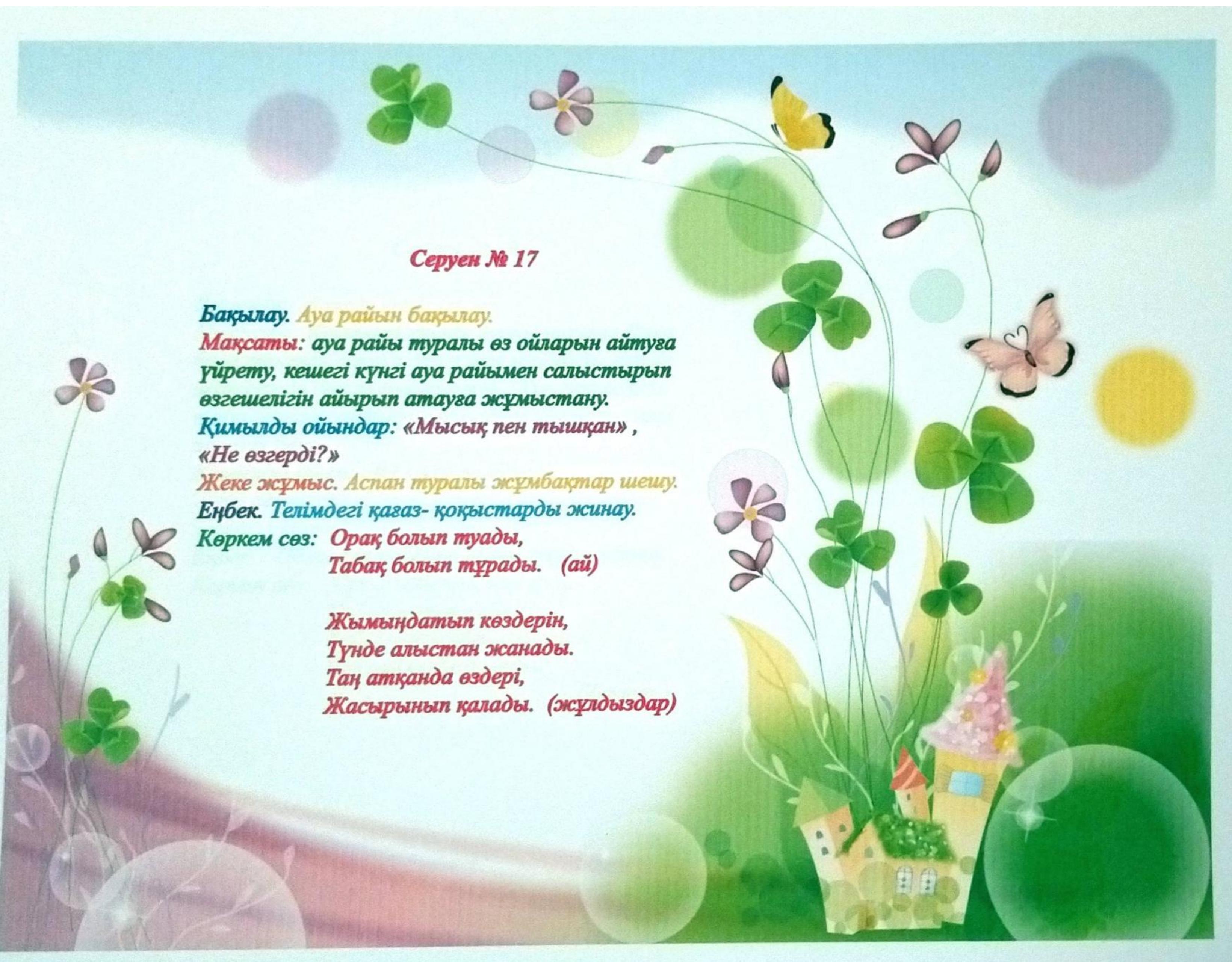
Көркем сез: М Жаманбалинов. «Автобуста»

Демалыс күн. Автобуста көп халық,

Отырды олар базарда да топталып.

Қоя салды орындықтың астына.

«Азаматтар. Алға қарай барыңдар

Серуен № 17

Бақылау. Ауа райын бақылау.

Мақсаты: ауа райы туралы өз ойларын айтуда үйрету, кешегі күнгі ауа райымен салыстырып өзгешелігін айырып атауда жұмыстану.

Қимылды ойындар: «Мысық пен тышқан», «Не өзгерді?»

Жеке жұмыс. Аспан туралы жұмбақтар шешу.
Еңбек. Телімдегі қаваз- қоқыстарды жинау.

Көркем сөз: Орақ болып туады,
Табақ болып тұрады. (ай)

*Жымыңдатып көздерін,
Түнде алыстан жанады.
Таң атқанда өздері,
Жасырынып қалады. (жұлдыздар)*

Серуен № 18

Бақылау: Күннің көзін бақылау.

Мақсаты: Көктемгі күннің қызыры туралы білім бере отырып, оның қарлар мен мұздарды ерітіп жатқанын бақылауда үйрету. Күн сәулесінсіз табиғаттың өмір сүре алмайтындығы туралы түсінік беру

Қымылды ойын: «Күн мен жаңбыр»

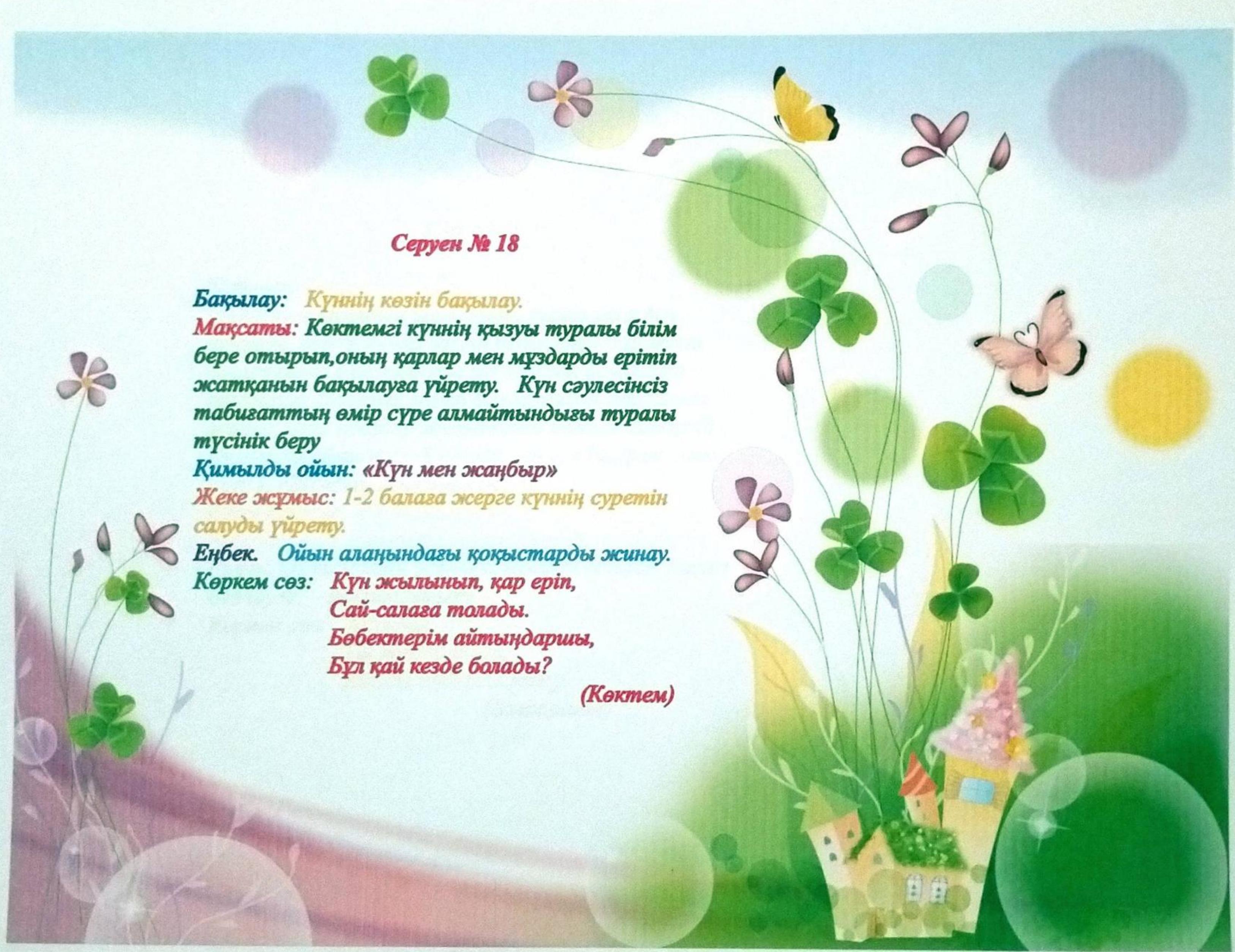
Жеке жұмыс: 1-2 балага жерге күннің суретін салуды үйрету.

Еңбек. Ойын алаңындағы қоқыстарды жинау.

*Көркем сөз: Күн жылынып, қар еріп,
Сай-салага толады.*

*Бебектерім айтыңдары,
Бұл қай кезде болады?*

(Көктем)

Серуен № 19

Бақылау. Темір жол бекетін бақылау.

Мақсаты: Поездың жолдарын, темір жол деп атайды, өзінің тоқтайтын бекеттері бар және саваттарға байланысты жүретінін балаларға түсіндіру. Поездың өзінің бағдаршамы бар қызыл жанса, яғни поездар жақындағы дегенді білдіреді. Қимылды ойындар: «Көпірден өт», «Темір жолмен жур», «Жолдың жиегімен жүгір»

Жеке жұмыс. 2-3 Машинисттер туралы әгімелей алардың өте жауапты жұмыс екенін түсіндіру.

Еңбек. Өз күмдерін ретімен мұқият киінуге, бауын байлауға жаттықтыру.

Көркем сөз. Жұмбақ.

*Уш көзді батыр,
Жолды аңдып жатыр.
(Бағдаршам)*

Серікті № 20

Бақылау. Жаңбырды баражату, жауапшылар айналып жүзүүн, сөңгир жүзүн белгитеңдердің балаларға салып түсіндіру. Балаларды көткөмбің көпілді күндерімен таныстызу.

Қызылды ойындар: «жаңбырдың жауван дыбыстарын шыгару» қримылмен тарсыладатып көрсету.

«Күн шыныты жаңбыр жауды»

Жеке жұмыс. 2-3 балала жұмбак жасыру:

Көтеріліп тенізден,
Бікітен қайта түскенде,
Аспанга бік баралын.
Оңі кірер даланың. (Жаңбыр)

Еңбек. Тәтіндегі аяны сыйынтарын, ұзат қалдырын, зертк т.б. заттарды жынту.

Көркем сез. **Жаңбыр жаусы жер ырысы**
 Батыр тұса ел ырысы.